

"הקולג' הבריטי הוא המחנך לצביעות!" טוען רופרט אברט, האנס של "הנסיכה דיזי" והמרגל של "ארץ אחרת", בראיון עם עדנה פיינרו

אילו היה רופרט אברט תינוק מבחנה, היית אומרת שערכוהו מגנים מוצלחים של ג'יימס דין ודייוויד בואי. אך גם ניצוצות

ההומו-סקסואל שברח

אל הכפור

"היום כותלי בית הספר נעשו חופשיים יותר. ותוצאות ההתססה הזאת חמורות פחות מאשר בשנות ה-30. תקופתם של ברג'ס ומקלין. אז. ההומוסקסואלית היתה בלתי חוקית. ואם נתפשת בקלקלתך, היה שמך הרע מלווה אותך לנצח ככל קאריירה שניסית לבנות לעצמך. נדמה לי שהעובדה שעסקתי במוסיקה וברחתי לפסנתר כל אימת שהייתי מרגיש מחנק איפשרה לי להישאר קצת מחוץ לאווירה הכללית."

מלקות על יושבנו

אברט סיים את בית הספר על-תנאי. אביו, קצין לשעבר בצבא הבריטי, שהפך לסוכן מכירות, קיווה שבנו יהיה מוסיקאי. התאכזב כשזה הודיע לו שאחרי שראה את מרי פופלנס בקולנוע החליט סופית: הוא רוצה להיות שחקן. אבא אמר — תביא ציונים טובים — תקבל. הבן הבטיח, הבן קיים. אחר-כך הוא יכול היה להשתמש בשאפתנות זו ללא מצרים בקאריירה המישחקית שלו, אבל אז טרם ידע זאת. "הלכתי ללמוד בבית הספר למישחק בסוויס קולג' ובשתי שנות לימודי אימללתי את המורים שלי. נתתי להם להבין שהתפישה שלנו לגבי אמנות שונה מאוד וכי יש לי הערצה אחת ויחידה: פיליפ פראו, תיאטרון סיטיזן גלגו." אברט עבר לסקוטלנד, הופיע בתיאטרון סיטיזן, בין השאר בסינוביהצנות לפי מרסל פרוסט, כשהסוכן שלו צד אותו ושלח אותו לג'וליאן מיטשל, מחזאי שחיפש פנים חדשות לתפקיד ראשי במחזה חדש. "עמדתי שם מולו, לבדי, וקראתי באוזניו את הטקסט, בלי להספיק להתרגש. כל מה שעשיתי, עשיתי פשוט כדי לקבל עבודה." מיכאליסמה זה קשר אותו לטבורו של גאי בנט, נדחטובים המוכשר, היחיד והבטוח בעצמו ובקסמו האישי, המתכנן את עתידו כשגריר בריטניה בפאריס. מתחיל פרשת-אהבים קלתי-ראש עם חבר לקולג' וגומר אותה במלקות על יושבנו, מבווייט ואומלל, כשבמקום יוקרה חברתית בפאריס הוא ממיר את מושבו במוסקווה, יחד עם חברו הקומוניסט, שגם הוא תולדה טבעית של הצבא עות הבריטית המהוללת.

מחשבות על קאריירה

מייד, בעקבות הצגת-הכוכה של בארץ אחרת, בשעתו, בעיר-השדה גריניץ', עולה ההצגה בהצלחה גוברת על בימות הווסט אנד בלונדון. אחריה הופיע אברט בהצגה נוספת ליד השחקן הירוע גורדון ג'קסון, שתי סדרות טלוויזיוניות, ארמונות רחוקים והנסיכה דיזי, ושני סרטי-קולנוע, ארתור המלך והחיים לאמייתם וכמוכן הגירסה הקולנועית של המחזה, שכאופן פילוסופי לחלוטין גורמת לו להכריז בתום פגישה שתנו, "התפקיד הזה היה ניסיון של מותרות. הלא אפילו לא הייתי צריך ללמוד אותו בעל-פה. אבל יש לי הרגשה שבישנה שעברה הייתי טוב ואילו השנה אני פשוט גרוע. אני מנסה לחשוב על קאריירה חדשה. מישחק זה מישחק מדיכא. אבל אולי זו תחושה זמנית?" **עדנה פיינרו**

חיננית מציגה מכשיר-הקלטה לפני גאי בנט, ישיש, כמעט 70, המוכן בפעם הראשונה בחייו לחזור בקול רם חמישים שנה לאחור ולספר מה הגיע אותו, תלמיד מבריק בקולג' מיוחס (מאותם המכונים באנגליה פאבליק סקול) ואת חברו, (בסרט קוראים לו טומי ג'ארד) לבחור במולדת אחרת, הרוסית תחת הבריטית, ומכאן והלאה, בתחבולת פלש-בנק מקובלת בקולנוע, נראים שני צעירים יפיתואר (רופרט אברט וקולין פירת), כשהם מתבטלים לאיטם (לקראת עתידם שכבר ידוע לצופה) בחממה של צביעות, הומוסקסואליות וקריקט. "רק בחממה שכזו אפשר ליצור ברג'ס ובנט. טען מיטשל, "הצביעות היא המדע הראשון שמלמדים בקולג' הבריטי המיוחס: בפבליק סקול עשוי הכל בשיטת הבלוף הכפול — ראשית, מסתירים התלמידים את כל מה שהולך שם מפני המורים ואחר-כך התלמידים והמורים עושים יד אחת כדי להסתיר את כל הידוע להם מן ההורים. הספורט הוא ההמחשה הטובה ביותר לצביעות זו. מצד אחד מלמדים אותך פייר פלוי כלומר, להתנהג כג'נטלמן ולכבד את חוקי היריב, ובאותו זמן מלמדים אותך איך לתמרן את המיי שחק כך שתוכל לרמות מבלי להיתפש."

שתי נערות על זרועו

אני בעצמי למדתי בבית-ספר קתולי מי"א סוג זה ולא צריך הייתי להרבה דימיון כדי להרגיש בעצמותי את גאי בנט, חושף אברט את עצמו, תוך שהוא מעדיף להסתיר את עניו מאחורי משקפי-שמש אופנתיות מתוך סדר יום רצחני של כוכב מבוקש בשיא כלובו. כאמצע שיחתנו מושיט לו מישו מאנשי יחסיה-ציבור עיתון ובו תמונה ואברט מסתכל ואינו מזהה את המעמד, את שתי הנערות התלויות על זרועו וכמוכן שלא את הסיפור המורכב לתמונה. אני מציעה כותרת חדשה: "הראיון שלא היה" והוא, בהרגשת-מחויבות למיקצוע שעשה אותו לכוכב בגיל 24, אחרי ששנתיים תמימות בילה על גבו של גאי בנט, הדמות שעיצב גם על הבמה וגם בסרט, חוזר לבית-היצור של נישמת האומה הבריטית, שהולידה את ברג'ס-בנט, "יכולת לראות את כל חברי לתסריט יושבים לידו על ספסלי-הלימודים. כולם היו שם. המהפכנים, הנצלנים וההומוסקסואלים המוצהרים שחיפשו לעשות נפשות בין חבריהם לכיתה לסטייה המקובלת כל זמן שאינה בראש-הצוות."

שחקנים אברט ופירת בברג'ס ומקלין הבלוף הכפול

למוסקווה. קים פילבי כבר שכח עם אבותיו כעשר שנים ואנתוני בלאנט קיבל מן הממלכה הבריטית המאוחדת תוא-ראצולה, כי איש לא ידע המורה הזאת של אנשים מחוננים, שהפכו לא רק למרגלים, כי אם לסוכנים רוסיים, וקשה לחשוך באיש מהם שהסיבה הכלכלית היא שהגיעה אותו לעשות כן.

30 שנה כמעט, והארבעה מלהיבים את דמיונם של יוצרים שונים כמעט במקביל: פרשת פילבי, לטלוויזיה, סרטו של שלזינגר אנגלי בחור'ל, שהתבסס על פגישה עם ברג'ס שאכן נערכה במוסקווה, וסרטו של מארק קאנייבסקה, לפי מחזהו של מיטשל, ארץ אחרת. שהוצג בקאן, בפסטיבל הסרטים האחרון, וכמו שכבר מורגלים בארץ, יגיע לכאן כמעט שנה אחרי קאן. ארץ אחרת פותח במוסקווה, כשעיתונאית

מריצ'ארד גיר מפיצה רמותו של אברט, מה גם שגם הוא, כמו גיר, הפך לרימוורס מיני, רווקא הודות לתפקיד של הומוסקסואל, לגיר זה קרה בבנט, לאברט, בארץ אחרת. למעשה חייב אברט לברך פעמיים את המחזאי-סרטיאי ג'וליאן מיטשל ולשים פרחים על קברו של האיש, שספק אם איוששו בן אחר של האומה הבריטית יעשה כן; שכן גם המחזה וגם הסרט (בין השניים עשה אברט את התפקיד הטלוויזיוני האמריקאי שכל יושבי-הבית בארץ מכירים כבר) מבוססים על פרשת הריגול הכפול, המפורסמת ביותר של המאה: גי ברג'ס ורונאלד מקלין, והדמות של גאי בנט, הדמיונית כביכול, בארץ אחרת גזורה לפי מותניו של ברג'ס, כמעט. בשנת 1953, כשסיים ג'וליאן מיטשל את לימודיו בבית-הספר התיכון, ערקו ברג'ס ומקלין